

"Adéu, me'n vaig de casa"

La convivència amb els pares s'allarga ara fins passats els 25 anys. Pocs universitaris marxen de casa abans d'acabar la carrera i de trobar una feina fixa.

No sé per què hauria de marxar de casa. Amb els vells estic d'allò més bé, faig el que vull i ells no es fiquen en la meua vida. Això sí: em mantenen fins que trobi una feina fixa, perquè no vollen que em posi a treballar en un lloc qualsevol només per guanyar diners". Amb 27 anys i una llicenciatura en dret encara per estrenar, Jaume Rovira no s'ha plantejat mai seriosament anar-se'n a viure pel seu compte. I no és cap excepció, ja que la regla ens confirma que dues terceres parts dels universitaris viuen a casa dels pares durant tota la carrera. Per comoditat, per dependència econòmica o per por a donar el pas (o bé per tot alhora, que també n'hi ha), els joves d'avui alcen el vol del niu familiar amb una dècada de retard respecte a quinze anys enrere.

Els estudiants del maig del 68 tenien pressa per marxar de casa, com més aviat millor. Eren adolescents amb fam de llibertat i ganes de trencar lligams, que no s'ho pensaven dues vegades a l'hora de tocar el dos del domicili patern. Molts d'ells van tastar l'experiència de conviure en comunes, on —segons diuen— tots ho compartien tot, des dels jocs sexuals fins als quatre xavos mal comptats de cada butxaca.

Temps era temps. Si la cosa no canvia, els fills d'aquests ex-idealistes ho tindran força més magre per a independitzar-se. Aquí i avui, la generació intermèdia no marxa de casa fins passats els 25 anys, i el matrimoni (religiós o civil) torna a ser l'opció amb més adeptes.

MENYS CONFLICTE GENERACIONAL

Segons els sociòlegs consultats, l'emancipació s'ha endarrerit a causa de dos factors interrelacionats: el canvi en la relació pares-fills i la falta de recursos econòmics.

D'una banda, el conflicte generacional ha disminuït a favor d'una relació més flexible i tolerant. En un context amable i buit de despotisme, la necessitat de fugir de l'autoritat paterna és pràcticament inexistente.

A la pèrdua d'autoritat, s'afegeix el desig que els fills només treballin en una "feina digna". Pares com els de Jaume Rovira volen que el seu fill no faci res desagradable o que no s'ajusti al que ha estudiat. "Ja tindrà temps de treballar" és una frase habitual en boca de molts pares, que adopten un proteccionisme excessiu en recordar de mala gana que ells van haver d'abandonar els estudis per guanyar el primer sou quan tot just havien complert els 14 anys.

Només una quarta part dels universitaris catalans fan un treball remunerat. De fet, molts joves allarguen expressament el seu període d'estudiants perquè d'aquesta manera tenen la vida resolta sense haver d'enfrontar-se a un món laboral on, com a conseqüència de l'elevat índex d'atur, la inseguretat i els salaris sota mínims estan a l'ordre del dia. Evidentment, aquests joves sense feina no poden marxar de casa perquè no tenen mitjans propis ni per pagar el lloguer d'una habitació en un pis de mala mort, sobretot ara que els preus dels habitatges estan

pels núvols.

LA VEU DELS TESTIMONIS

EL TEMPS ha parlat amb nois i noies sobre la seva experiència en aquest terreny, testimonis que transcrivim.

Rafael Cardona, 25 anys: "Jo creia que els meus pares em donaven molta llibertat, però en començar la Universitat vaig anar a viure a Barcelona entre setmana, i aleshores vaig descobrir que sí que estava lligat a casa. Em va sorprendre que, sense ells, no havia d'aguantar comentaris sobre els meus amics o els meus hàbits, ni havia d'amagar coses perquè no les trobés la mare. Cada vegada els divendres eren menys esperats, i amb l'excusa que havia d'estudiar vaig començar a quedar-me a Barcelona també els caps de setmana. Vaig deixar la carrera a mitges perquè em vaig posar a treballar, però no he tornat mai amb els pares. Haver-me separat dels pares és molt gratificant i em compensa d'haver de pensar per pagar el lloguer del pis. Però sempre va bé que la mare em doni un cop de mà i m'envii formatges i embotits del poble, o m'ajudi a netejar la casa quan ja no s'hi pot entrar sense avisar els bombers..."

Gemma Martínez, 21 anys: "Fa més d'un any que vaig marxar de casa, i des de llavors sempre que veig els meus pares acabem amb bronques i plors. Ells no van comprendre que volia viure la meua vida i que ja era massa gran per a haver d'atendre les obligacions familiars tan estrictament com abans. Quan els

vaig dir que me n'anava, em va donar un any de coll per pensar-m'ho, però jo ja havia decidit que era el moment de marxar. Em feia ràbia haver de rentar els plats de tota la família, perquè *em tocava* fer-ho, encara que jo no hagués sopat a casa. Amb Pere vivim en un pis vell i petit que hem arreglat a la nostra mida. Jo estudio al matí i treballo a la tarda. Em falten dos anys per acabar la carrera, i després volem tenir un fill i anar a viure fora de la ciutat. Als pares no els puc explicar res d'això, perquè encara esperen que els demani perdó pel que he fet i són incapços de baixar del burro".

Mireia Vinas, 26 anys: "Jo veia impossible plantejar als meus pares que volia marxar. L'única solució era anar a estudiar a Barcelona, i per això em vaig matricular a Filologia. El meu nòvio també estudiava a Barcelona i aquesta era l'única manera de viure amb ell. No vaig acabar ni el primer curs, però no ho vaig confessar als de casa. Els meus pares van seguir la meua carrera imaginària fins que al tercer vaig *plegar*. Estava farta d'invertir-me les assignatures, ja m'agafava mal de cap cada vegada que havia d'explicar com m'anaven els exàmens. Fins ara he canviat cinc vegades de pis i vaig penjada de diners, perquè només trobo feines eventuals, però passo de tornar al poble".

Mònica Nebot, 27 anys: "Des dels 20 anys volia escapar-me de casa. Compartia l'habitació amb la meua germana i no m'hi avenia gens, però necessitava les peles dels meus pares, que em pagaven la moto, la benzina i els estu-

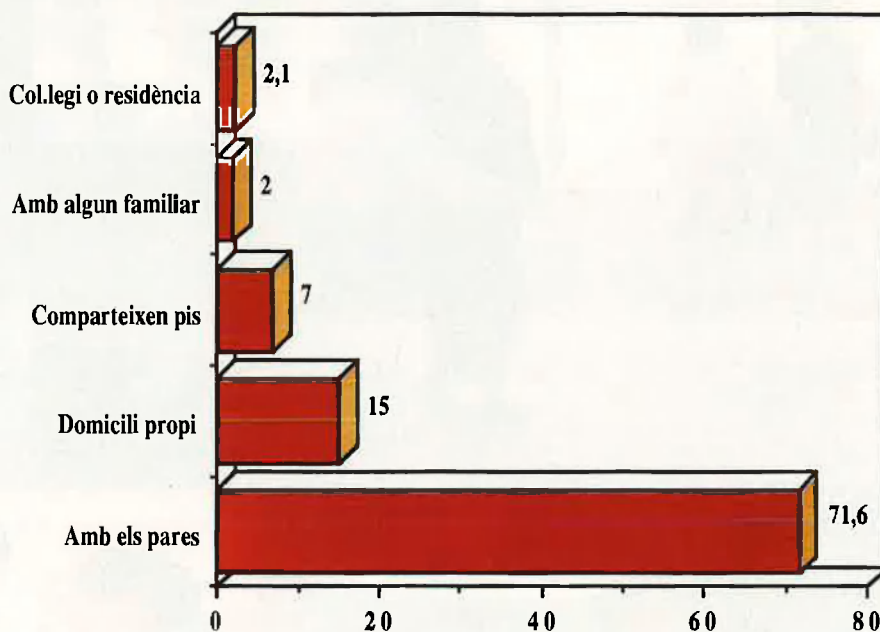
Fugir al compàs de la marxa nupcial

A l'entorn d'un 10% dels universitaris catalans estan casats. La institució matrimonial no ha passat de moda, sinó que ha ressorgit després d'una temporada en crisi. La marxa nupcial és la més ben acceptada, fins i tot per les famílies amb fama de *progres*. Així doncs, casar-se és una solució fàcil per canviar de sostre amb totes les de la llei, amb l'avantatge afegit de les llistes de noces, un costum que s'ha modernitzat fins al punt que les parelles més pràctiques opten per obrir un compte corrent perquè els amics i familiars hi ingressin els diners del regal.

Amb tot, els joves que s'emparen en el matrimoni també tenen problemes per trobar un lloc on viure. En el marc de la política d'ajuts institucionals, la Generalitat de Catalunya ha posat en marxa aquest estiu l'anomenat *pla Pujol*, que pretén facilitar a les parelles la compra d'un habitatge. El govern del Principat dona uns ajuts a fons perdut d'un màxim de 470.000 pessetes, mentre que la Direcció General de Jovenut concedeix una subvenció complementària, també de fins a 470.000 pessetes, als menors de 30 anys disposats a comprar un pis. És a dir, que les parelles joves poden obtenir una subvenció màxima de 940.000 pessetes per pagar uns pisos que valen de deu milions en amunt.

En aquesta situació, no és estrany que comprar un pis continuï sent una empresa inassequible. Com també ho pot ser llogar-ne un, ja que la quantitat a pagar mensualment s'emporta sovint un sou sencer. A Barcelona, els pisos de lloguer han doblat el seu preu en els últims tres anys, i la mitjana se situa ara en 75.000 pessetes al mes.

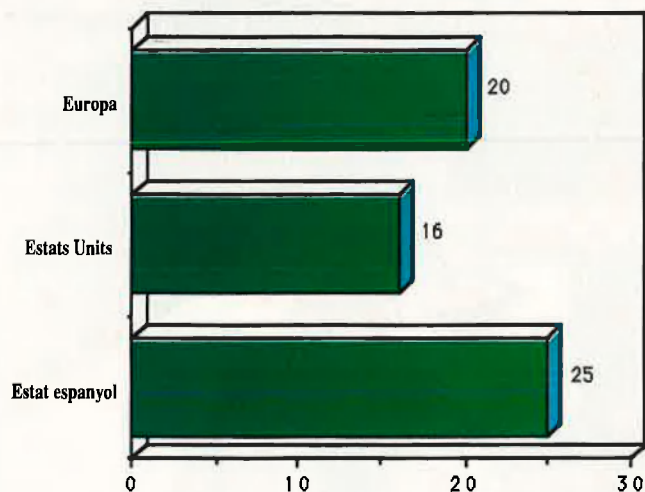
Una ullada a l'estadística

dis. Jo feia periodisme i cinema i no tenia temps de treballar. Per estar amb el nòvio ens apanyàvem com podíem, generalment sempre hi havia algun amic que ens deixava el pis. Ara que he trobat la primera feina fixa, ens hem decidit a compartir un pis al barri de Ciutat Vella amb una altra parella. Paguem 65.000 pessetes al mes i ens caldrien dos anys de feina per agençar-lo una mica. Encara vaig algunes nits a casa dels pares, perquè hi tinc tota la roba. Passem de casar-nos i de fer llistes de noces, encara que no ens aniria gens malament que ens regalassin algunes coses per a la casa..."

Carme Portell, 28 anys: "Finalment m'he casat perquè és comodíssim. Les famílies ens ho han pagat tot, i el meu tiet va fer que ens lloguessin a bon preu un pis ben maco. La mare m'ajuda amb la feina de la casa. En Pau i jo volíem viure junts després de sis anys de festejar, però no teníem mitjans. Ell treballava al restaurant dels seus pares i jo d'interina a l'administració. Així que vam acceptar firmar

Edat d'independització dels joves

quatre papers, tot es va resoldre de cop. Vam fer una gran festa i els nostres pares van estar ben contents".

Roger Mora, 25 anys: "M'agradaria molt marxar de casa però no sé com fer-ho. No tinc problemes de peles, perquè treballo i cobro un bon sou. Surto amb una noia que viu sola i vull anar a viure amb ella, però em fa por la reacció dels meus pares. Em

veuen com un nen petit i crec que no s'han plantejat mai que vulgui anar-me'n. M'ho pago tot jo i els pares no em mantenen en res, ja que sempre menjo fora de casa. Fa temps que dono voltes a la possibilitat de marxar, però em costa decidir-me. No vull acabar malament amb els meus pares perquè me'ls estimo molt. Sé que és l'hora de donar el pas. Perquè duc una vida bastant

Quedar-se a viure amb els pares, una opció cada vegada més habitual.

esquizofrènica. És un pal haver d'aixecar-me i vestir-me a mitjanit per anar corrents a casa i tornar-me a ficar al llit...".

Isabel Casa, 20 anys: "Visc amb els meus pares com si visqués en una pensió. No estan al lloro de què faig ni de què penso. Hi mantic una relació bona però bastant falsa. Com que em mantenen segueixo mínimament les seves regles de convivència. No

me'n puc anar perquè estic estudiant, però no els explico res de mi perquè s'escandalitzarien. Faig el que vull, però a base de mentides. Això sí, sempre que poden em fan empassar la cançoneta: no et veiem mai, no sabem què fas ni amb qui vas... Jo tinc clar que faig la meua vida i ells la seva, amb la diferència que vivim junts".

Rosa Nadal, 19 anys: "En

el meu cas no hi va haver discussions. Era major d'edat i tenia moltes ganes de viure la meua vida. Per sort, els pares em van ajudar més que no em pensava. Creien que era millor això que deixar de veure'm definitivament. Vam fer una mena de pacte: em van dir que no em posarien problemes sempre que, abans de marxar, trobés una feina estable i un lloc normal on viure. Abans de

l'estiu em van acceptar a l'empresa on treballa, i el sou em permet pagar el lloguer d'un pis que comparteixo amb una amiga. La veritat és que ara passo més temps a casa dels meus pares que quan vivia amb ells: hi vaig sovint a dinar o a sopar i els porto la roba bruta, perquè al pis no tenim rentadora".

Eva Piquer